

njenih. Držanje moštva vzorno. Podpisal major Schneider. — Gre za nemški skaderski oddelek, ki se je po odhodu iz Skadra, pridružil operacijam avstro-ogrskih armade.

Vojno stanje med Nemčijo in Japonsko.

Berolin, 23. avgusta. (Kor. urad.) Wolfsovs urad poroča: Na japonski ultimatum je bila tukajšnjemu japonskemu poslaniku dopoldne izročena sledenja ustnena izjava: Na zahtevo Japonske nima nemška vladar nica cesar odgovoriti. Smatra tedaj za potrebno, da odpokliče svojega poslanika v Tokio ter izroči japonskemu poslaniku v Berolinu potne liste.

Nemške čete pri bojih v Bosni.

Berolin, 23. avgusta. (Kor. urad.) Wolfsovs urad poroča: Iz Sarajeva je došlo nemškemu admiralskemu štabu naslednje poročilo: Dne 20. avgusta zavzeli stališče pri Višegradu. Trije pomorščaki prve črte mrtvi, 2 častnika in 21 mož ranjenih. Naše moštvo je vzorno. Major Schneider. — Tu gre za skaderski nemški oddelek, ki se je po odhodu iz Skadra pridružil operacijam avstro-ogrskih čet.

Črnovojniške določbe.

Glede dolžnosti črnovojne (Landsturm) voda še mnogo napačnih nazorov. Zato naj se v splošno znanje sledče razglasiti:

Vsi črni vojni podvrženi tvorijo 24 starostnih razredov, od katerih zadene najstarejše 42. leto, najmlajše pa 19. leto.

Te razrede razdeli se zopet v dve skupini ali pozive (Aufgebote).

Prvi poziv obsega 19 starostnih razredov i. s. one črni vojni podvrženi v starosti od 19 do vstevši 37 let ter drugi poziv 5 starostnih razredov i. s. črni vojni podvrženi v starosti 38 do vstevši 42. let. Čez 42. leto starostne pozna postava nobene črnovojne dolžnosti.

Na temelju § 4 postave o vojnem delu sme se pa sklicati k osebni službi v vojni namene vse delamožne civilne moške osebe, ki še niso dovršile 50. leto svoje starosti. Pobrati pa se sme te osebe le zunaj ognja.

Ker se je dosedaj črnovojno v obeh pozivih sklicalo, se (kakor se napadno sodi) tretjega poziva ne more sklicati. Pač se zamore za orožje ne zmogoče črni vojni podvržene osebe, ki niso služile, ki tudi niso doobile t. zv. "Wiedmungskarte", eventualno poklicati; take osebe pa se le tedaj morajo oglasiti, kadar se jih imenoma pozove.

obiskanja. Doživelji smo hude vojske. Vojska — strašna beseda! Veliko gorjā povzroči vojni mešči: Opustošene dežele, razdrta sreča tisočnih, pomanjkanje, brdkost in žalost — so posledice vojnega stanja.

In vendar vojska je tu! Naš ljubljeni cesar ni zaželet vojne. Vojska mu je bila vsiljena... Začel jo je, ne da bi si hotel priboriti novega ozemlja, ne da bi stregel častiblejpu, marveč, da bi zagotovil svojim narodom neprecenljiv zaklad miru za bodočnost.

V take pravičnem boju moramo klicati z Judom Makabejem: „Prepašite se, in bodite svetni junaki, in bodite pripravljeni za jutro, bojevati se zoper te narode, kateri so se zbrali zoper nas, da bi pokončali nas in naša svetišča; zakaj bolje nam je umreti v boju, kakor videti nesrečo našega ljudstva in svetišča.“ (1. Mak. 3, 58.) Zaupanje v Boga, s katerim se je južniški Juda postavil na čelo svojim vojščakom, ni bilo osramočeno. Bog mu je dal zmago nad sovražnikom. Naj bi se Bog vojnih trum milostno ozrl tudi na avstrijske bojevниke ter jih blagoslovil; naj prosi zanje Kraljica nebes, in angelj Gospodov naj jih vodi do zmage!

Vendar pa — tudi najpravičnejša vojska tudi usiljeni boj je le huda poizkušnja in veliko zlo, ki ga nam pošilja božja previdnost, brez katere se nič ne zgodi.

Zakaj in čemu priprusti ljubi Bog tako hudo gorje? Kakor pri vseh šibah, ki jih Bog pošilja, ima Gospod tudi tukaj svoje najmodrejše namene.

Vojska je v njegovih rokah sredstvo, ki z njim hoče ljudi, ako so krenili s prave poti, poboljšati in jim dati priliko, da si pridobivajo večne zasluge. Vojska ni samo delo božje pravičnosti in vsled tega kazen božja, marveč je tudi pomoček, da se narodi pravno osveženje, očistijo in poboljšajo. Divji, deroči veletok vojske pomede in odnesne nevarnosti pravne mehkužnosti, da zamore na tako očiščenih tleh vzkiliti zopet zdravo, krepko ljudsko življenje v duhu krščanstva. Jok in stok, ki je v zvezi z vojnimi klicem, naj bi nas odtrgal od zemeljskih stvari ter okrenil našo oči nakvišku, da bi se zavedali, da naš namen ni zemeljsko uživanje, ampak da je cilj človekov višji in da ima vse minljivo le v toliko pomen, v kolikor služi za dosego najvišjega cilja — nebes.

Seveda, če hočemo, da bomo deležni blagodejnih posledic vojnega časa, se moramo pač prilagoditi božjim namenom. V vojski moramo to zazreti, kar je v resnici vojska v božjih očeh: Sredstvo za pravno prenobljenje človeštva. Ako motrimo vojno v luči krščanstva ter jo sprejmemo z vsemi težavami in neprilkami kot obiskanje božje v duhu pokore in vdanosti v božjo sveto voljo, nam bo šla čednostni in zaslujenja.

Katoličani nismo kot pogani, ki se trepeče klonijo slepi usodi, ampak kličemo z besedami sv. pisma: „V njegovi roki so vse pokrajine zemlje; in njegovi so vrhovi hrivob; zakaj on je Gospod, naš Bog; in mi smo ljudstvo njezove paše.“ (Psalm 94. 4, 7.) To je resnica, ki

osrečuje človeka ter ga sprijazni tudi z najbridkejšo nesrečo. Za vsemi dogodki, tudi najtrpejšimi, je skrit prst božji; Gospod vodi vse po svoji najsvetnejši volji.

Veselje in sreča ima vedno nekaj opojnega v sebi. Visoka resnost človeškega življenja se ne sklada prav lahko z veseljem tega sveta. Stiske, nadloge in nesreča pivedejo mnogokrat marsikoga nazaj k Bogu, ako je v veselju gresnega sveta nanj pozabil.

V tem zmislu prenašajmo tudi mi vojno nadlogo. Bog vojnih trum tepe, da ozdravlja; posilja žalost, da vzravnava naša srca in jih dvigne tja, odkoder prihaja tolažba in pomoč. Poklicimo si torej v spomin besede sv. Petra, ki veli: „Ponižajte se tedaj pod mogočno roko božjo, da vas povija ob času obiskanja!“ (1. Petr. 5, 6.)

Prenašajmo pa vojne težave tudi z zaupanjem na Boga — kakor naš presvetli cesar. V sv. pismu beremo, da je izraelski vojskoved Jozue imel vojsko z Amalečani; med tem je pa Mozes na gori molil. Kolikor časa je Mozes dvigal roke k Bogu ter prosil za zmago, so Izraelci bili zmagovali; ko je pešal, so bili tepeni. Mozeza sta torej podpirala dva moža v molitvi toliko časa, da je bila konečna zmaga v Jozuetovi armadi. — Prosimo tudi mi zaupljivo Boga, da bo prezrl naše napake in pregrehe ter dodelil poln usmiljenja zmago našemu orožju. S temi čustvi so se podali tudi naši vojaki na bojno polje. Res je! Vojški stan je stan, ki mu gre velika čast in slava, pa je tudi stan, ki zahteva veliko premagovanja, zatajevanja in trpljenja. O zmaghah, o slavnih bitkah, o odlikovanju v bojnem vrvenju se da lepo pisati; toda boja se udeležiti, do zmage pripomoci, dežju sovražnih krogel se izpostaviti: to zahteva več, nego trenutnega navdušenja. Za to je potreba drznega junaštva, krepke odločnosti, pa tudi zaupanja v Boga. Zaupni pogled k Gospodu v nebesih osveži srce, da pogum, krepi voljo in — podeljuje zmago.

In v tem pogledu k Bogu, v tem molitvenem razpoloženju smo vsi Avstrijci edini in složni — pa tudi močni.

Tudi cesar naš govori tako lepo v svojem manifestu: „Zaupam mojim narodom, ki so se v vseh bojih v edinstvu in zvestobi družili okrog mojega prestola. Zaupam Vsemogočnemu, da bo podelil zmago mojemu orožju.“

Svetni mirno pristanišče. Živimo v času polnem vojnega valovanja. Da bo na zemlji, da bo v naši ljubljeni domovini zagotovljen mir za bodočnot, naj druži vse državljane složnost, edinstvo in ljubezen, kajti le sloga jači na znotraj in na zunaj. Razdvojenost in razdrapanost bi dala moč in pogum le sovražniku . . .

S trdnim zaupanjem v Boga ter s spokornim duhom združujmo pa tudi neomajno zvestobo do našega cesarja, ki je prestal že toliko brdkih preizkušenj. Zvesti so bili avstrijski narodi vsikdar — tudi v najhujših časih. Združimo se tesno okrog ljubljenega državnega oceta ter žrtvujmo radevije, kar zahteva od nas cesarju

Vojska

je pričela in nikdo ne ve, kako dolgo bode trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

,Rdeči križ,

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vsej, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Beseda tolažbe.

Za vojni čas navsolašč primeren pastirski list je spisal škof dr. J. Rössler. Gotovo ustrežemo tudi bralcem "Štajercu", če priobčimo glavne misli:

Sledče pastirske besede pišem v resnem času. Bogu je dopadlo, da nam je poslal dneve

Geleilt Hiebe sind doppelte Hiebe.

Razdeljene batine so dvojne batine, — tako pravi naša slika, ki bode gotovo cenjene čitatelje zanimala. Na tleh leži Rus, poleg njega pa steklenica z žganjem. Na hrbitu pa mu sedita Nemec in Avstrijec; medtem ko mu Avstrijec maže zadnico, da se kar vse kadi, spravil se je Nemeč nad njegovo glavo . . . Le po njem!

vsiljena vojna. Bog vsemogočni pa naj čuva nad našo domovino ter jo varuje pred sovragom!

Liga X.

Razno.

Cenjeni naročniki! Skupno z listom „Pettauer Zeitung“ stopili smo v direktno zvezo s c. kr. korespondenčnim in brzjavnim uradom. S tem je „Štajercu“ omogočeno, da prinaša neposredno pred tiskom vedno še n a j n o v e j s e t e l e g r a m e iz bojišča. Za zunanje naročnike bode to gotovo velikega pomena. Kajti v „Štajercu“ čitali bodejo zdaj vedno najnovejša poročila. Za naročnike v Ptiju in okolici pa je to naravnost tako ugodna prilika. Kajti „Štajerc“ nabije v izložbenem eknu svojega uredništva takoj vsako došlo brzjavko. Vsak dan parkrat se vidi torej lahko v oknu najnovejše telegrome. Mislimo, da bodejo cenjeni naši čitatelji s to novo uredbo, ki nam nalaga seveda velike troške, zadovoljni. Upamo pa tudi, da bodejo cenjeni prijatelji zdaj z vedno večjim navdušenjem za našega tako potrebnega „Štajerca“ delovali!

Cesarjeva zahvala „Štajerčevi“ stranki. „Štajerčeva“ stranka sprejela je sledeči dopis:

„Naj sprejme „Štajerčeva“ stranka v roke Njeg. Veleblagorodju gospodu Jos. Ornig, županu d. k. komornega mesta Ptuj, deželnemu poslancu itd. itd. v Ptaju.

Vsled razglosa c. k. namestniškega prezidija v Gradcu z dne 11. julija 1914, štev. prez. 1534/6 počastim se, posredovati **Najvišjo zahvalo Njegovega Veličanstva za sožalno preditev ob priliki smrti Njeg. c. in kr. Visosti gospoda nadvojvodo Franca Ferdinanda ter njego ve visoke soproge.**

D. kr. uradni vodja: Dr. pl. Netolitzka.

Pogreb sv. očeta Pija X. Dne 22. avgusta vršilo se je v delavni sobi rimskega župana, kneza Colonne, na svečani način sestavljenje zapisnika o smrti papeža Pija X. Listnico so zapečatili v srebrno škrinjico, obloženo z belo žido in obdano s črnim usnjem. Po končani ceremoniji je mojster apostolske palače izjavil, da mu je generalni komornik naročil, naj izreče občinskemu zastopu v imenu svete stolice zahvalo za prijaznost, ki jo je v tej žalostni ur izkazal. Rimski župan je v odgovoru naglašal, da je občinski zastop izvršil le svojo žalostno dolžnost. Ob 6. uri zvečer se je pričel pogreb sv. očeta papeža. Ob pol 7. uri so dvignili prvo krsto, ob 7. uri 30 minut so zatvorili tudi cinkovo krsto in krsto iz brestovine. Pri oltarju

Papež Pius X.

„Confessije“ so krsto z dvigalom spustili v podzemelski hram pod baziliko. Ob 8. uri 40 minut so bile ceremonije končane. — Gledate izvolitev novega papeža veljajo sledeča določila: Po smrti papeževi pa do izvolitev novega papeža ima najvišjo oblast v cerkvi kardinal kamerlengo. On vodi vse priprave za izvolitev novega papeža. Sedanji kamerlengo je kardinal della Volpe. Mrtvaški obredi po umrlem papežu trajajo 9 dni. Vsak dan je v cerkvi sv. Petra slovenski rekвиem, ki ga opravlja kardinal. Zadnje tri dni pa vrši 5 kardinalov pred velikim kata-

falkom v cerkvi v veliki ladiji obsolucijo. Potem pokopljejo papeža začasno vsaj eno leto v cerkvi sv. Petra, nato ga pa položijo v grob, katerega si je v življenju sam izbral. Papeža volijo kardinali in sicer čimhitreje, na onem kraju, kjer je prejšnji papež umrl. 9 dni po papeževi smrti, po izvršenih mrtvaških obredih pridejo kardinali v vatikanu skupaj, da izvršijo volitev. Kraj in volitev papeža se imenuje konklave. Vsak kardinal ima svojega duhovnika in svojega sluga. Poleg tega je v konklavu tudi več uradnikov. Ves kraj in prostor se skrbno zavaruje, da ne more nihče teh, ki so v konklavu, občevati z zunanjim svetom. Vsak kardinal dobi dve sobi. Stene obeh so pa predrite, tako da lahko vsak vidi in sliši v sobo družega. Prostor, kjer volijo, je pa tako zavarovan, da so celo okna in vrata zazidana in da dobijo kardinali svojo hrano skozi odprtine sten, kakor v kloštrih. Noben kardinal ne pride v dotiko s svetom, pa tudi z drugimi kardinali ne sme sklepati o volitvi papeža. Tudi uradniki in službe morajo priseči, da ne bodo ničesar izdali. Papeža volijo po listih. Kdor dobi dve tretini glasov od oddanih, je izvoljen. Kardinali pridejo skupaj k volitvi po dvakrat na dan. Voljo pa lahko štirikrat na dan, dokler ni papež izvoljen. Voli se po navadi zjutraj in opoldne. Če ne dobi nobeden od kandidatov dve tretini glasov, pomešajo listke s senom in jih začne. Moderator, ki prihaja iz dimnika na strehi vatikana, je znamenje, da se kardinali še niso zedinili za papeža. Če pa dobi kak kardinal zadostno število glasov, začne listke same brez sena. Bel dim iz dimnika naznana, da je papež že izvoljen. Listki se tako oddajo, da je vidno samo ime izvoljenega. Sam sebe ne sme nikdo voliti. Ko je izvolitev končana, pozvani in ceremoniari se podajo k baldahinu novo izvoljenega papeža. Kardinal-dekan ga vpraša! Ali sprejmeš izvolitev? Če reče novo izvoljeni: ja, se baldahini drugih kardinalov povesijo in samo baldahin papeža ostane razpet. Izvoljeni papež si nato izbere svoje novo ime. Nato ga spremljajo vsi v zakristijo, kjer mu oblečajo papežka oblačila in se mu kardinali poklonijo. Zacasni zidovi konklava se nato podrejo, konklave je odprt. Od vseh strani prihite strežaji, straže in vatikanski dostojanstveniki. Obrede zaključi kronanje papeža, ki se vrši prihodno nedeljo po izvolitvi. — Kakor poročajo rimske listi, bode tokrat novi papež že 3. ali 4. septembra izvoljen.

Obsojeni prijatelja Srbov. 26. julija tl. se-del je 34 letni stavec Cirilove tiskarne Johan Klinc v kavarni Puschning v Mariboru. Govorilo se je o ultimatumu Avstrije Srbiji. V tem pogovoru je imenoval trgovec Wittek Srbe „Gesindel“, s katerim se mora pomesti. Klinc pa je nato rekel, da so Avstriji še večji „Gesindel“. Vsled tega so ga vrgli iz kavarne in ga kmalu na to zaprli. Sodišče ga je obsodilo na tri meseca ječe. — 29. junija tl. sta se peljala žena podjetnega vodje Ana Renner in 39 letni slikar Avgust Bece la iz Ruš v vlakom proti Mariboru. Pogovarjala sta se tudi o umoru prestolonaslednika. V pogovoru je Bece celo odobraval umor. Bil je nato aretiran. Sodišče ga je obsodilo na šest mesecov ječe.

Iz Št. Vida pri Ptiju prihaja vest, da so orožniki aretrirali znanega prvaškega hujškača Davorina Tombah. Orožnik ga je peljal uklenjenega v ptujski zapor. Spotoma ga je razburjeno ljudstvo opljuvalo in grozno pretepolo.

Posnemanja vredno. Orožniški stražmojster v pokoju Karl Ledinek v Mozirju je ob pričeli lova na Zgornjem Štajerskem katerega se je leta 1903 udeležil tudi ruski car, dobil od carja rusko odlikovanje. Ledinek je to odlikovanje vrnil politični eksposituri v Mozirju, ker je sramota za poštenega človeka, da bi nosil odlikovanja države, katera je prisikoila na pomoc srbskim kraljevim morilcem. Želi se, da bi vrlji mož našel še več posnemovalcev.

Seznam izgub 4.

Moštvo.

Mrtvi:

Banczeskul Titus, nadpaznik finančne straže, dež. orož. povelj. št. 13, pododdelek v Nowosielicu, dne 6. avgusta, zbolel za dimeljsko

kilo, oddan dne 8. avgusta v domobrisko bolnišnico, tam umrl.

Cholewa Josip, nadpaznik fin. straže, dež. orož. povelj. št. 13, pododdelek v Nowosielicu.

Demjanik Tanasko, črnovojniški infanterist, dež. orož. povelj. št. 13 pri črnovojniški orožniški asisten. straže v Nowosielicu št. 11, doma v Stari Znizki, okr. Černovice, Bukovina rojen leta 1879.

Gurgorewicz Adalbert, črnovojniški infanterist, dež. orož. povelj. št. 5 pri črnovojniški orožniški asisten. straže v Kapuscince št. 15, doma v Zaluži, okraj Zbaraž, Galicija, rojen leta 1876.

Hoszowski Marian, finančni stražnik, dež. orož. povelj. št. 5, pododdelek v Chewalowicah št. 16, doma v Rzeczyca duga, okraj Tarnobrzeg, Galicija, rojen leta 1887.

Iftodi Georgij, črnovojniški nadomestni rezervist, dež. orož. pov. št. 13, pri črnovojniški orožniški asistenci v Molodiji št. 26, doma v Molodiji, okraj Černovice, Bukovina, rojen leta 1874.

Karius Viljem, korporal, pešpolk št. 6, 6 komp., doma v Czervenki, okraj Bács-Bodrog, Ogrsko.

Katyniuk Peter lovec, 4. mejna lovска kompanija, 1. voj., doma v Kriszczateku, okraj Kotzmann, Bukovina.

Kuncak Grigorij, nadomestni infanterist, dež. orož. povelj. št. 13, pri črnovojniški orožniški asistenci straže v Nowosielicu št. 11, doma v Zurinu, okraj Černovice, Bukovina, rojen leta 1879.

Lemki Konrad, rezervni infanterist, peš. št. 6, 6. komp., doma v Militicsu, okraj Bács-Bodrog, Ogrsko.

Mulawka Tomaz, črnovojniški korporal, dež. orož. pov. št. 5, pri črnovojniški asistenci v Zabružu št. 18, doma v Walachowski, okraj Zabruž, Galicija, rojen leta 1878.

Pentelejczuk Ivan, črnovojniški infanterist, dež. orož. pov. št. 13, črnovojniško pov. v Nowosielicu št. 11, doma v Woloki, okr. Černovice, Bukovina, rojen leta 1879.

Petrányi Pavel, rezervni infanterist, peš. št. 6, 6. komp., doma v Alsonémeti, okraj Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Ogrsko.

Popick Peter, lovec, 4. mejna lovaska stotinja, 2. voj., doma v Bielaberezka, okraj Kossov, Galicija.

Schejbala Jožef, lovec, 4. mejna lovaska stotinja, 1. voj., doma v Prestitzu, okraj Prestiz, Česka.

Simumovič Anton, infanterist, pešpolk št. 6, 10 kompanija, doma v Vajszki, okraj Bács-Bodrog, Ogrsko.

Wesołowski Karel, črnovojniški nadomestni rezervist, dež. orož. pov. št. 5, pri črnovojniški orožniški asistenci v Kapuscincih št. 15, doma v Zbaržu, okraj Zbarž, Galicija, rojen leta 1876.

Ranjeni:

Bajcer Mikolaj, črnovojniški nadomestni rezervist, dež. orož. pov. št. 5, pri črnovojniški orožniški asistenci v Zbaržu št. 12, doma v Zbaržu, okraj Zbarž, Galicija, rojen leta 1873.

Bena Ferdinand, črnovojniški dragonec, dež. orož. pov. št. 13, pri črnovoj. orož. asistenci v Molodiji št. 26, doma v Molodiji, okraj Černovice, Bukovina, rojen leta 1879.

Bosiuk Konstantin, črnovojniški nadomestni rezervist, dež. orož. pov. št. 5, pri črnovojniški orožniški asistenci v Kapuscincu št. 15, doma v Hluboczek maly, okraj Zbarž, Galicija, rojen let. 1. 1876.

Bulkowski Anton, črnovojniški infanterist, dež. orož. pov. št. 5, pri črnovojniški orožniški asistenci v Zbaržu št. 12, doma v Zbaržu, okraj Zbarž, Galicija.

Chemczuk Elija, črnovojniški nadomestni rezervist, dež. orož. pov. št. 5, pri črnovojniški orožniški asistenci v Zbaržu št. 12, doma v Klimkovcih, okraj Zbarž, Galicija, rojen let. 1874.

Daniel Pavel, rezervni četovodja, pešpolk št. 6, 6. komp., lahko ranjen.

Fray Evgen, enoletni prostovoljec, tit. korporal, pešpolk št. 6, 6. kompanija, lahko ranjen.